

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ
ДИРЕКЦИЈА ЗА МЕРЕ И ДРАГОЦЕНЕ МЕТАЛЕ
11000 Београд, Мике Аласа 14, ПП: 34, ПАК: 105 305
телефон: (011) 32-82-736, телефакс: (011) 21-81-668
Број: 393-1/0-01-820

ПРОГРАМ РАДА ЗА 2018. ГОДИНУ

Београд, 27. 3. 2018. године

Дирекција за мере и драгоцене метале

Садржај

УВОД.....	4
Кључне надлежности и активности, мисија и циљеви Дирекције.....	4
Организациона структура и ресурси	5
<i>РАЗВОЈ МЕТРОЛОШКОГ СИСТЕМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ .....</i>	<i>7</i>
1. РАЗВОЈНЕ АКТИВНОСТИ И РЕАЛИЗАЦИЈА СИ ЈЕДИНИЦА.....	7
1.1. Развојни пројекти Дирекције.....	7
1.2. Међународни развојни пројекти.....	7
1.3. Унапређење постојећих и реализација нових еталона Републике Србије (националних еталона) и метода еталонирања/испитивања	9
2. УЧЕШЋЕ У СИСТЕМУ АРАНЖМАНА	10
2.1. Одржавање, унапређење и проширење могућности мерења и еталонирања (СМС) у бази ВРМ (КСДВ) 10.....	10
2.2. Учешће у кључним, допунским, билатералним и другим поређењима.....	10
3. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СЛЕДИВОСТИ НАЦИОНАЛНИХ ЕТАЛОНА ДО МЕЂУНАРОДНИХ ЕТАЛОНА.....	11
3.1. Еталонирање (екстерно у другим НМИ и интерно у Дирекцији)	11
4. УСЛУГЕ КОРИСНИЦИМА.....	12
4.1. Еталонирања и обезбеђење следивости	12
4.2. Домаћа и регионална међулабораторијска поређења и испитивања оспособљености.....	12
4.3. Испитивања и одобрење типа мерила и друга испитивања	13
4.4. Оцењивање усаглашености.....	13
4.5. Оверавање мерила	14
4.6. Ванредни преглед мерила у употреби и метролошке експертизе	15
4.7. Овлашћивање привредних субјеката за послове оверавања мерила.....	15
4.8. Стручни испит за послове оверавања мерила	15
4.9. Развој нових услуга	15
4.10. Обуке, семинари, радионице и консултације у организацији Дирекције за заинтересоване стране	16
5. УЧЕШЋЕ И ПРИПРЕМА СТРУЧНИХ ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ПРОПИСА	16
5.1. Транспоноване европских прописа и директива које се односе на метрологију	16
5.2. Закони и подзаконски прописи који се односе на метрологију и рачунање времена.....	17
5.3. Прописи који се односе на захтеве за мерила која се користе у законској метрологији на основу националног прописа.....	17
5.4. Давање стручних мишљења и учешће у јавним дискусијама при доношењу прописа	17
6. МЕТРОЛОШКИ НАДЗОР, НАДЗОР НАД РАДОМ ОТ И ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ.....	18
6.1. Надзор над мерилима која су стављена на тржиште, мерилима у употреби у законској метрологији и правилном употребом законских мерних јединица	18
6.2. Надзор над радом овлашћених тела за оверавање мерила.....	18
6.3. Надзор над претходно упакованим производима који су стављени на тржиште и провера тачности количина назначених и садржаних у претходно упакованим производима	19
6.4. Сарадња са надлежним инспекцијским и другим органима	19
7. КОНТРОЛА ПРЕДМЕТА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ.....	19
7.1. Закони и подзаконски прописи који се односе контролу предмета од драгоцених метала	19
7.2. Контрола предмета од драгоцених метала и квантитативне анализе	20
7.2. Утврђивање испуњености услова за доделу знака произвођача предмета од драгоцених метала	20
7.3. Надзор над предметима од драгоцених метала који су стављени на тржиште	20
7.4. Надзор над привредним субјектима који обављају откуп предмета од драгоцених метала	21
7.5. Надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала	21
8. МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ.....	21
8.1. ВРМ – Међународно биро за тегове и мере	21
8.2. ОИМЛ – Међународна организација за законску метрологију	22
8.3. ЕУРАМЕТ – Европско удружење националних метролошких института.....	22
8.4. ВЕЛМЕС – Европска сарадња у законској метрологији.....	23
8.5. ЕУРАСНЕМ – Мрежа организација у Европи с циљем успостављања система међународне следивости хемијских мерења	23
8.6. ИААО – Међународно удружење служби за анализу и HALLMARKING CONVENTION – Конвенција о контроли и означавању предмета од драгоцених метала	23
8. САРАДЊА СА НАЦИОНАЛНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	24
10. СИСТЕМИ МЕНАЏМЕНТА И АКРЕДИТАЦИЈА У ДИРЕКЦИЈИ	25

10.1. Одржавање и унапређење интегрисаног система менаџмента, система у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025, SRPS ISO/IEC 17065	25
10.2. Одржавање и промене постојећег обима сертификације и обима акредитације система менаџмента	25
11. УНАПРЕЂЕЊЕ КАДРОВСКИХ РЕСУРСА, ОБУКЕ, СТРУЧНА УСАВРШАВАЊА, УЧЕШЋЕ НА СТРУЧНИМ СКУПОВИМА	26
11.1. Учесће на обукама из области метрологије, оцењивања усаглашености, квалитета и система менаџмента, акредитације, стандардизације и др.	26
11.2. Учесће на скуповима и конгресима.....	26
12. ПРАВНИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ.....	26
12.1. Припрема прописа	26
12.2. Сарадња са правосудним органима	27
12.3. Кадровски послови.....	27
12.4. Управни поступак	27
13. ИНФОРМАТИЧКИ, ИЗДАВАЧКИ ПОСЛОВИ, ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ	28
13.1. Информатички послови	28
13.2. Јавност рада	28
13.3. Издавачки послови.....	28
13.4. Промоција метрологије	28
14. ФИНАНСИЈСКИ И СТРУЧНО ОПЕРАТИВНИ ПОСЛОВИ.....	28
14.1 Финансијски послови.....	28
14.2. Стручно опертивни послови	30

УВОД

Кључне надлежности и активности, мисија и циљеви Дирекције

Послове метрологије у Републици Србији, у складу са Законом о метрологији („Службени гласник РС”, бр. 15/2016) обављају Министарство привреде, као надлежно министарство за послове метрологије, Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција) као орган управе надлежан за послове метрологије уједно и национална меролошка институција, привредни субјекта и друга правна лица која су овлашћена за обављање послова оверавања или оцењивање усаглашености мерила, и именовани носиоци националних еталона.

Дирекција је образована Законом о министарствима („Службени гласник РС”, број 44/2014) као орган управе у саставу Министарства привреде.

Према члану 4. став 3. поменутог Закона Дирекција обавља стручне послове и послове државне управе који се односе на: контролу мера и драгоцених метала; законске мерне јединице; еталоне; мерила; као и друге послове који су одређени законом којим се уређује метрологија и другим законима.

Надлежности Дирекције дефинисане су Законом о метрологији („Службени гласник РС”, бр. 15/2016) и Законом о контроли предмета од драгоцених метала („Службени гласник РС”, бр. 36/2011 и 15/2016) и обухватају следеће основне послове:

- стара се о систему законских мерних јединица у Републици Србији;
- развија, остварује, проглашава, чува, одржава, усавршава еталоне Републике Србије;
- усклађује и надзире рад именованих носилаца националних еталона;
- обезбеђује метролошку следивост;
- истраживање и развој у области метрологије;
- спроводи испитивање претходно упакованих производа, ради провере испуњености метролошких захтева;
- представља Републику Србију у Међународним и регионалним метролошким организацијама, обезбеђује извршавање обавеза које пролазе из чланства у тим организацијама, и успоставља сарадњу у области метрологије;
- врши метролошки надзор;
- овлашћивања привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила;
- надзире рад овлашћених тела;
- оцењивања усаглашености мерила;
- одлучује у управним поступцима из области метрологије;
- обавља послове метролошке експертизе;
- припрема стратегију и прописе из области метрологије;
- води регистар мерила која подлежу законској контроли и друге прописане евиденције;
- обезбеђује метролошке информације и издаје службено гласило;
- дистрибуције времена;
- пружа стручну помоћ и врши обуке за обављање послова у области метрологије;
- бави се издавачком делатношћу;
- обавља и друге послове из области метрологије у складу са законом

Дирекција обавља послове оверавања мерила за која је прописано да их обавља Дирекција и за чије оверавање нема овлашћених тела за послове оверавања мерила (у даљем тексту: овлашћена тела).

Мисија Дирекције, као водеће метролошке институције у Републици Србији, је да развија и осигура примену одговарајуће инфраструктуре мерења која обезбеђује тачна, поуздана и поштена мерења чија је сврха допринос просперитету, унапређењу квалитета живота грађана и повећању конкурентности привреде.

Организациона структура и ресурси

Унутрашњим уређењем и систематизацијом радних места у Министарству привреде – Дирекцији за мере и драгоцене метале, за обављање послова из делокруга рада Дирекције образована су два сектора, један одсек, три групе и један самостални извршилац изван свих унутрашњих јединица и то:

- Сектор за развој метрологије
- Сектор за контролу и надзор
- Одсек за правне и опште послове
- Група за финансијске послове
- Група за стручно оперативне послове
- Група за информационе технологије
- Група за сертификацију
- Самостални извршилац изван свих унутрашњих јединица

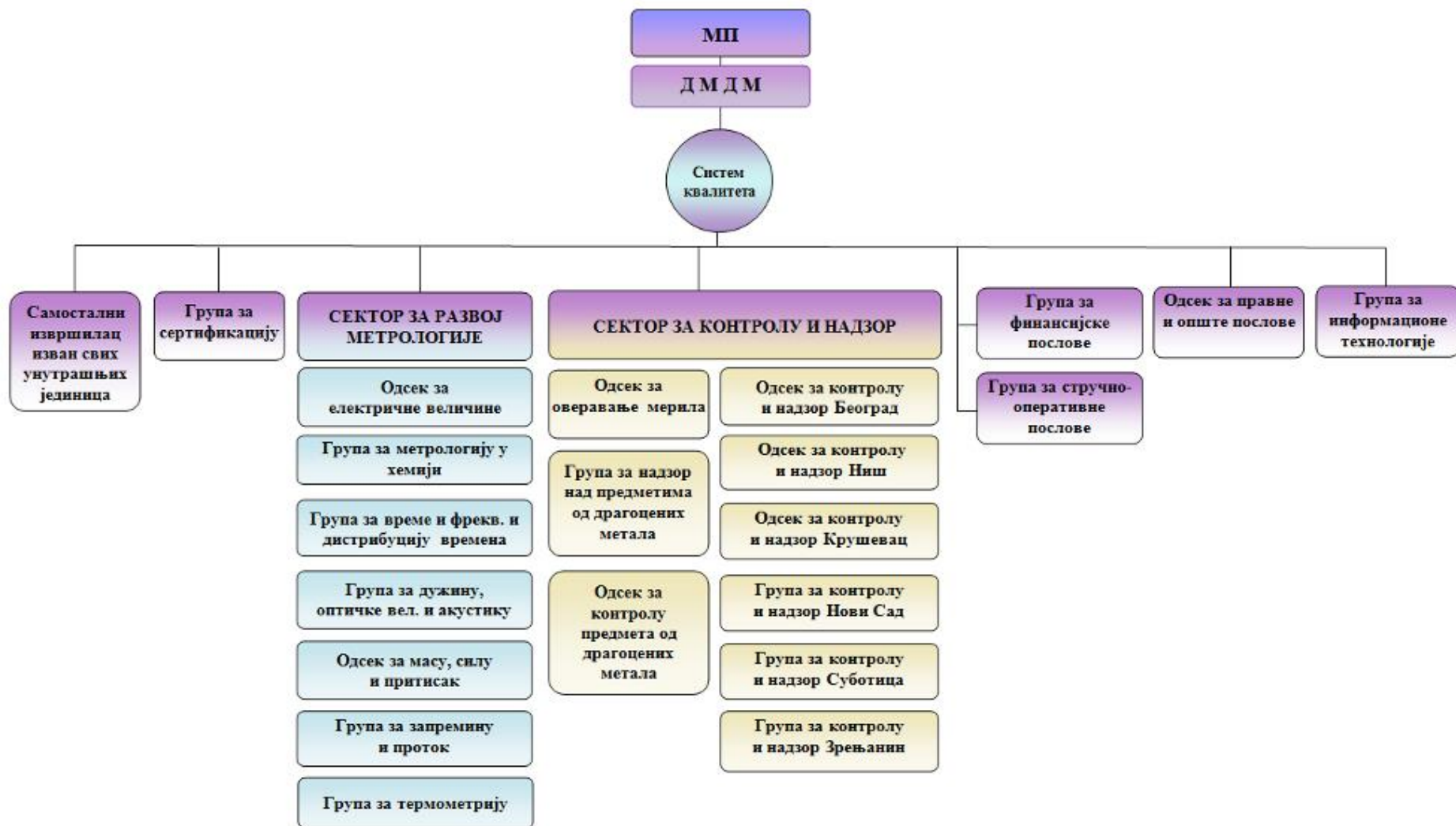
Организациона шема Дирекције, приказана на слици 1, израђена је на основу Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде од 17. фебруара 2017. године и Правилника о изменама и допунама Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде од 26.9.2017. године.

Седиште Дирекције је у Београду са подручним унутрашњим јединицама у: Новом Саду, Суботици, Зрењанину, Нишу и Крушевцу.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде у делу који се односи на Дирекцију систематизовано је 103 радна места. Тренутно је у Дирекцији запослено 92 државних службеника и намештеника.

По основу уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима ангажовано је у складу са Закључком Владе РС 12 извршилаца, а по основу уговора о делу на EMPIR пројектима три ангажована извршиоца.

Попуњавање кадрова у 2018. години биће реализовано у складу са кадровским и финансијским планом, као и на основу одобрења комисије Владе за давање сагласности за нова запошљавања и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Слика 1. Организациона шема Дирекције

РАЗВОЈ МЕТРОЛОШКОГ СИСТЕМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

1. РАЗВОЈНЕ АКТИВНОСТИ И РЕАЛИЗАЦИЈА СИ ЈЕДИНИЦА

1.1. Развојни пројекти Дирекције

- Развојни пројекат 01/2018: „Имплементација софтвера за праћење активности у вези законске контроле мерила и претходно упакованих производа“. У току 2018. године се очекује имплементација по процесима (оверавање мерила, оверавање мерила од стране овлашћених тела, прва верификација, метролошки надзор, одобрење типа и сертификат о прегледу типа и друго).
- Развојни пројекат 01/2016: „Увођење система менаџмента безбедношћу информација у складу са стандардом SRPS ISO/IEC 27001:2014“. У току 2018. године планира се усвајање документације система менаџмента безбедношћу информација у складу са стандардом SRPS ISO/IEC 27001, имплементација система, обука запослених за интерне оцењиваче, даље усаглашавање са интегрисаним системом менаџмента.
- Развојни пројекат 03/2016: „Усаглашавање интегрисаног система менаџмента са новом верзијом стандарда SRPS ISO ИСО 9001:2015“. Наставак усаглашавања са новом верзијом стандарда, кроз потпуно прилагођавање документације, а на основу усвојеног плана прилагођавања. Планирано је да се званично потврђивање усаглашености реализује кроз поступак ресертификације (најкасније у августу 2018. године).
- Развојни пројекат 04/2016: „Усаглашавање интегрисаног система менаџмента са новом верзијом стандарда SRPS ISO 14001:2015“. Наставак усаглашавања са новом верзијом стандарда, кроз потпуно прилагођавање документације, а на основу усвојеног плана прилагођавања. Планирано је да се званично потврђивање усаглашености реализује кроз поступак ресертификације (најкасније у августу 2018. године).
- Развојни пројекат 02/2012: „Национална лабораторија за густину- хидростатичка вага“, наставак успостављања и потврђивања мерних могућности на основу излаза из РТВ пројекта.
- Студија изводљивости за покретање развојног пројекта за формирање лабораторије за испитивање на електричне утицаје применом опреме за електромагнетну компатибилност и друге опреме која је набављена из донација.

1.2. Међународни развојни пројекти

На основу Закона о метрологији, Министарство привреде Републике Србије, Дирекција и други именовани носиоци националних еталона учествују у EMPIR пројектима (Европски метролошки програм иновације и развоја).

EMPIR –ДМДМ

- 14RPT02 AWICal Следиво еталонирање аутоматских вага у динамичком моду. Започет јуна 2015. Анализа и представљање резултата мерења. Завршни састанак, свих учесника на пројекту у мају 2018. године.

- 14RPT03 ENVCRM Матрикс референтни материјали за анализе у области заштите животне средине. Започет јуна 2015. године. Анализа и представљање резултата мерења, ажурирање и одржавање веб странице пројекта. Завршни састанак, свих учесника на пројекту, у Турској, у мају 2018. године.
- 14RPT05 Euga – Thermal Развој могућности следивости у термалној метрологији Започет јуна 2015. године. Анализа и представљање резултата мерења. Завршни састанак, свих учесника на пројекту, у Мађарској, у мају 2018. године.
- 15RPT03 HUMEA Изградња европских капацитета у области релативне влажности. Започет јуна 2016. године. Спровођење мерења и активности у складу са уговореним. Реализација редовних састанака на пројекту.
- 16RPT02 ALCOREF - Сертификовани форензички алкохолни референтни материјали. Започет септембра 2017. године. Интерлабораторијско поређење везано за одређивање чистоће етанола Karl Fischer титрацијом; писање СОП за производњу CRM-а “етанол у води“, развитак GC-FID методе за валидацију гравиметријске методе која се користи за производњу ових раствора.
- 17RPT02 RhoLiq пројекат (густина течности), планиран је почетак пројекта за 1. мај 2018. године., у поступку потписивања уговора за грант.

Током 2018. године очекује се вредновање предложених пројеката из области мерења дужине и масе.

EMPIR –ИНН „Винча“

- 16ENV04, Preparedness, Metrology for mobile detection of ionising radiation following a nuclear or radiological incident, 2017.-2020. године. Пројекат је почео 1.8.2017. године. У току 2018. године је планирана набавка дозиметара који се користе у цивилним невладиним мрежама, почетак испитивања енергетске зависности дозиметара, линеарности, зависности од угла и одзива при малим јачинама доза, наставак активности везаних за одређивање границе детекције пасивних дозиметара и прегледа процедура за испитивање амбијенталног дозног еквивалента помоћу пасивних дозиметара.
- 16ENV10, MetroRADON, Metrology for radon monitoring. 2017.-2020. Године, Пројекат је почео 1.6.2017. године. У току 2018. године је планирано писање извештаја на основу претходно извршеног прегледа кампања мерења радона у затвореном простору и геогеног радона. Такође је планиран почетак рада на одређивању мерне несигурности класификације при одређивању радонских приоритетних подручја.
- 17RPT01 DOSEtrace – планирано је потписивање уговора и почетак активности на пројекту 2018. године.

EURAMET

- EURAMET пројекат 1152: GNSS receiver performance monitoring – континуирано у последњих десетак година.
- EURAMET TC-T TC-MC Moisture metrology 1400, Project, 2017.-2020. године. Циљ пројекта је заснован на циљевима EMRP JRP SIB64 METefnet - Metrology for moisture in materials. Односи се на садржај воде, као и влаге укључујући воду и остале испарљиве компоненте у материјалима.
- EURAMET 1423 – Ревизије водича за несигурност мерења код гравиметријске методе.

1.3. Унапређење постојећих и реализација нових еталона Републике Србије (националних еталона) и метода еталонирања/испитивања

Дирекција остварује, чува, одржава и усавршава 32 национална еталона у областима: масе и сродних величина, дужине и димензионалних величина, фотометрије и радиометрије, електричних величина, протока гаса, метрологије у хемији, термометрије, времена и фреквенције

Дирекција је одлукама признала шест националних еталона које остварује, чува, одржава и усавршава именовани носилац националног еталона ИНН „Винча“ у области јонизујућег зрачења и термофизичких величина.

У 2018. години, Дирекција ће унапређивати постојеће и реализовати нове еталона на следећим активностима:

- Реализација националног еталона густине течности – хидростатичка вага.
- Развој методе механичког испитивања таксиметара на вибрације и ударе помоћу генератора механичких вибрација (шејкер).
- Развој методе мерења дубине предње шупљине микрофона помоћу мерног микроскопа.
- Унапређење примарног спектрофотометријског система инсталацијом нових трансимпедансних појачавача и оптомеханичких компоненти у систем.
- Унапређење методе мерења осветљености и луминанције увођењем новог двоканалног дигиталног мултилетра у систем и израдом одговарајућег софтвера за аутоматизацију процеса мерења.
- Побољшање и унапређење примарне реципрочне методе еталонирања микрофона.
- Развој методе мерења спољашњих пречника на профилометру и мерном микроскопу.
- Унапређење примарног еталона времена и фреквенције РС и временске скале UTC(DMDM), изменом постојеће шеме повезивања и увођењем новог микрофазног степера и високо прецизног цезијумског часовника као референце за цео систем. Планирана је замена цезијумске цеви и набавка новог двофреквенцијског GNSS пријемника сателитских сигнала.
- Еталон времена и фреквенције РС: Усмеравање UTC(DMDM) скале - постављање и праћење корекција фазе и фреквенције, у складу са препоруком International Atomic Time (у даљем тексту: TAI), ради одржавања разлике две скале унутар 30 ns.
- Развијање нове методе за поређење примарних еталона времена и фреквенције.
- Унапређење система за дистрибуцију времена довршавањем прве фазе реконфигурације система везане за мреже и мрежну опрему, као и писање техничке документације.
- Тестирање преноса временског податка путем RTP протокола постојећих сервера са ограниченим приступом корисника, надограђених RTP опцијом код произвођача у Немачкој.
- Развој методе еталонирања вертикалних и цилиндричних резервоара.
- Развој методе еталонирања применом аутоматског потенциометра у опсегу од 0 V до 10 V, као и израда радног упутства за еталонирање и процена мерне несигурности.
- Унапређење националног еталона реализације релативне влажности преко мерења тачке росе и температуре – нижи ниво мерне несигурности употребом новог еталона за релативну влажност који је набављен крајем 2017. године.
- Унапређење софтвера уз еталон за испитивање мерила топлотне енергије и сензорског пара температуре у складу са Правилником о мерилима –MI004 Мерила топлотне енергије.

- Унапређење система еталонирања термохигрометара у погледу очитавња механичких хигрометара.

2. УЧЕШЋЕ У СИРМ МРА АРАНЖМАНУ

2.1. Одржавање, унапређење и проширење могућности мерења и еталонирања (СМС) у бази ВІРМ (КСДВ)

- Праћење пријављене три нове могућности мерења и еталонирања у области мерења релативне влажности.
- Израда пријаве нових мерних могућности еталонирања применом аутоматског потенциометра у опсегу од 0 V до 10 V.
- Израда пријаве за нове мерне могућности из области притиска.
- Израда пријаве побољшаних и/или проширења мерних могућности у области електричне отпорности, капацитивности, индуктивности, као и у области наизменичне електричне струје.
- Израда пријаве могућности мерења и еталонирања термопарова у фиксним тачкама цинка, алуминијума, сребра и бакра након објављивања резултата са допунског поређења ЕУРАМЕТ 1193

ИНН „Винча“

- Праћење пријављених 18 нових могућности мерења и еталонирања радиотерапијских дозиметара (2) и дозиметара из области заштите од зрачења (16) до објављивања.
- Израда пријаве нових мерних могућности у области дијагностичке радиологије са јонизујућим коморама на основу интеркомпарације са МААЕ у области дијагностичке радиологије са јонизационим коморама, у квалитетима RQR серије, RQT серије и W + Al 28.

2.2. Учешће у кључним, допунским, билатералним и другим поређењима

- EURAMET.PR-K6.2015: Spectral Regular Transmittance/ усмерена пропустљивост (филтери); планиран други круг мерења.
- EURAMET.L-K7.2018: Calibration of line scales/ еталонирање мера са поделом/цртама (мерни лењери).
- CCTF-K001.UTC: кључно поређење за време и фреквенцију.
- ВІРМ Rapid UTC (UTCr): континуирано поређење за време, резултати се објављују недељно на веб страници: <http://www.bipm.org/jsp/en/TimeFtp.jsp?TypePub=publication>.
- EURAMET.QM-S11: Elements in river water – поређење у склопу EMPIR пројекта ENVCRM.
- EURAMET.M.M- K4.2015 (1346 project): Поређење еталона масе од 1 kg.
- EURAMET.M.M-S7 (1300 project): Поређење еталона масе од 500 kg.
- EURAMET.M.FF-K4.1.2016: Поређење еталона запремине од 20 L.
- EURAMET 1442: Поређење реализације релативне влажности од 10% до 90% на температурама од -10 °C до 50 °C. Рад на успостављању билатералног поређења ултрастабилног кварцног осцилатора са другим националним метролошким институтима (у даљем тексту: НМИ) и осталим заинтересованим субјектима.

- EURAMET 1187: Поређење у еталонирању струјних трансформатора до 10 кА- поступак објављивања резултата.
- EURAMET 1067: Поређење примарног еталона светлосне јачине и радиометријски детектора по спектралној осетљивости у LNE.
- Поступак регистрације и реализације новог билатералног поређења са СМI у оквирима EURAMET које се односи на еталонирања посуде од 500 mL, Дирекција пилот лабораторија.

ИНН „Винча“

- Очекују се резултати са започете интеркомпарације са МААЕ у области дијагностичке радиологије са јонизационим коморама, у квалитетима RQR серије, RQT серије и W + Al 28.

3. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СЛЕДИВОСТИ НАЦИОНАЛНИХ ЕТАЛОНА ДО МЕЂУНАРОДНИХ ЕТАЛОНА

3.1. Еталонирање (екстерно у другим NMI и интерно у Дирекцији)

Екстерно еталонирање:

- Примарног еталона јединице светлосне јачине (6 сијалица), LNE, Француска;
- еталона спектралне осетљивости (3 детектора), LNE, Француска;
- сигнал генератора Rohde&Schwartz, тип SMF 100A;
- LCR метра и еталона електричне капацитивности тип 16381A-FG, 16382A-FG; 16383A-FG и 16384A-FG, производње Agilent USA, у СМI, НМИ Чешке.
- декаде индуктивности у (SP) НМИ Шведске;
- компаратора COM 1003 у (РТВ) НМИ Немачке;
- конвертора електричне снаге тип MSB 001;
- калибратора FLUKE 61030A.

Реализација еталонирања друге мерне и еталонске опреме могућа је у складу са финансијским планом и расположивим средствима.

ИНН „Винча“

- Еталонирња јонизационе коморе, националног еталона за јачину керме у ваздуху.

Интерно еталонирање у Дирекцији

- Еталонске и друге мерне опреме из обрасти масе и притиска (гарнитуре тегова, класе тачности M1, F1 и M2 и друго);
- еталонске и мерне опреме из области електричних величина (мултиметри, еталонски отпорници и друго);
- еталонске и мерне опреме иу области метрологије у хемији (дензитометри, ареометри и друго);

- еталонске и мерне опреме из области запремине и протока (посуде, мензуре, пикнометри и друго);
- еталонске и мерне опреме из области димензионих, оптичких величина и акустике (мерне клупе, мерне траке, мерни лењери, опациметри, микрофони и друго);
- еталонске и мерне опреме из области времена и фреквенције (цезијумски и рубидијумски часовници, GPS дисциплиновани осцилатор, компаратори фазе и друго);
- еталонске и мерне опреме из области термометрије (еталонски термометари и термо хигрометари, индустријски отпорни термометри, термопарови дигитални термометри и друго).

Други начини обезбеђења следивости

- Кључно поређење за време и фреквенцију CCTF-K001.UTC је истовремено и начин обезбеђења следивости до међународног еталона UTC.
- Интерно поређење у истим условима система за реализацију реалативне влажности – генератора са два притиска и две темпеартуре са системом за мерење тачке росе и сетом сензора за мерење температурног поља унутар коморе генератора влажности са две температуре и два притиска под истим условима.

4. УСЛУГЕ КОРИСНИЦИМА

4.1. Еталонирања и обезбеђење следивости

Дирекција ће у 2018. години еталонирати еталоне и мерила интерно и по поднетим захтевима заинтересованих лица специфициране у Каталогу услуга <http://www.dmdm.rs/PDF/KatalogUslugaDMDM.pdf> , из следећих области:

- масе и притиска;
- електричних величина;
- метрологије у хемији;
- запремине и протока;
- димензионих, оптичких величина и акустике;
- времена и фреквенције;
- термометрије (температуре и релативне влажности).

4.2. Домаћа и регионална међулабораторијска поређења и испитивања оспособљености

- PT-O-CDNF-1-2017: спектрално неутрални филтери;
- PT-D-MZSM-3-2017: микрометри за спољашња мерења;
- PT-Z-PK-2-2016 еталонирање пипете са клипом називне запремине 100 μ L гравиметријском методом регионално поређење (5 лабораторија из Србије и 2 из Хрватске);
- PT-V-TF-2-2017: међулабораторијско поређење (ПТ шема) из области времена и фреквенције: Еталонирање стабилности фреквенције, са лабораторијом ТОЦ, у складу са техничким споразумом;
- PT-V-TF-1-2017: међулабораторијско поређење (ПТ шема) из области времена и фреквенције: Еталонирање генератора фреквенције, са лабораторијом ФТН Нови Сад;

- организација и започињање реализације међулабораторијских поређења (билатералних и мултилатералних) за област електричне капацитивности, густине и других области на захтев корисника .

4.3. Испитивања и одобрење типа мерила и друга испитивања

По поднетим захтевима вршиће се испитивања и одобрење типа мерила за следеће врсте мерила чији су захтеви прописани важећим националним прописима из нехармонизоване области:

- бројила електричне енергије;
- влагомери за зрна житарица и семенке уљарица;
- етилометри;
- мерила густине течности (електронска мерила);
- анализатори за мерење садржаја протеина у житу;
- рефрактометри;
- опациметри;
- мерила брзине возила у саобраћају;
- мерила дужине жице и кабла;
- мерила дужине опште намене;
- аутоматска мерила нивоа течности;
- таксиметри;
- ваге са неаутоматским функционисањем;
- манометри за мерење крвног притиска;
- манометри за мерење притиска у пнеуматицима;
- мерила за мерење силе кочења код моторних возила;
- аутоматске ваге;
- аутоматска мерила нивоа течности;
- водомери;
- гасомери;
- мерила и мерни системи за непрекидно и динамичко мерење количине течности које нису вода
- мерни системи за статичко мерење количине течности које нису вода;
- уређаји за конверзију запремине гаса;
- мерни системи за компримоване гасовита горива за возила;
- медицински термометри;
- мерила топлотне енергије (комплетно и комбиновано мерило).

Вођење прописане евиденције о издатим документима у поступку испитивања и одобрења типа мерила.

4.4. Оцењивање усаглашености

Дирекција ће, као именовано тело И 045 у 2018. години, у складу са Решењем о именовању, по поднетим захтевима, вршити оцењивање усаглашености за следеће врсте мерила чији су захтеви прописани важећим Правиником о мерилима и Правилником о вагама са неаутоматским функционисањем (хармонизована област):

- **Водомери** предвиђени за мерење запремине чисте, хладне или загрејане воде за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-001 Правилника о мерилима);
- **Гасомери** и уређаји за конверзију запремине, предвиђени за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-002 Правилника о мерилима);
- **Бројила активне електричне енергије**, предвиђени за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-003 Правилника о мерилима);
- **Мерила топлотне енергије**, предвиђена за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-004 Правилника о мерилима);
- **Мерни системи намењени за непрекидно и динамичко мерење количина (запремина или маса) течности које нису вода** (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-005 Правилника о мерилима);
- **Аутоматске ваге** (аутоматске ваге, аутоматска вага за појединачно мерење, аутоматска контролне ваге, аутоматске ваге са етикетирањем, аутоматске ваге са етикетирањем вредности измерене масе и цене, аутоматске дозирне ваге, аутоматске ваге са сабирањем дисконтинуираних резултата мерења, аутоматске ваге са сабирањем континуираних резултата мерења, аутоматске ваге за мерење масе шинских возила у покрету) (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-006 Правилника о мерилима);
- **Таксиметри** (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-007 Правилника о мерилима);
- **Материјализоване мере** (материјализоване мере дужине, угоститељске посуде) (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-008 Правилника о мерилима);
- **Мерила димензија** (мерила дужине, мерила површине, мерила више димензија) (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-009 Правилника о мерилима);
- **Анализатори издувних гасова** (анализатори издувних гасовала, ламбда), (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-010 Правилника о мерилима);
- **Ваге са неаутоматским функционисањем** (Правилник о вагама са неаутоматским функционисањем).

Вођење прописане евиденције о издатим документима у поступку оцењивање усаглашености мерила.

4.5. Оверавање мерила

Дирекција ће у 2018. години обављати послове оверавања мерила, у складу са чланом 8. став 2. Закона о метрологији, и Правилником о врстама мерила која подлежу законској контроли („Службени гласник РС”, број 13/18) за следеће врсте мерила:

- мерила дужине опште намене (мерне траке, сложива мерила дужине, метри за текстил, мерне летве за мерење нивоа течности, односно празног простора у резервоарима, мерни лењири, мерне траке с виском);
- мерила дужине жице и кабла;
- угоститељске посуде;
- млекомере и лакофризе;
- резервоаре;
- мерне системе за компримована гасовита горива за возила;

- аутоматска мерила нивоа течности;
- уређаје за конверзију запремине;
- мерила густине течности која се користе у промету роба и услуга (ареометри, електронска мерила густине);
- алкохолметре;
- рефрактометре који се користе у промету роба и услуга;
- детекторе јонизујућег зрачења који се користе у функцији заштите здравља и општр безбедности и заштите животне средине;
- дозиметре који се користе у функцији заштите здравља;
- мерила брзине возила у саобраћају, осим ласерских мерила

Дирекција ће оверавати и оне врсте мерила за чије оверавање нема овлашћених тела.

4.6. Ванредни преглед мерила у употреби и метролошке експертизе

У случају сумње у исправност мерила, заинтересовано лице може поднети захтев Дирекцији за ванредни преглед мерила и издавање извештаја о прегледу.

Такође, Дирекција ће обављати и послове метролошких експертиза који обухватају све радње у циљу проучавања и доказивања, на пример вештачења на суду, стања мерила и одређивања његових метролошких својстава, између осталог позивањем на одговарајуће законске захтеве.

Дирекција ће у 2018. години, поступати по поднетим захтевима заинтересованих лица, односно обављати послове ванредних прегледа мерила у употреби и послове метролошке експертизе.

4.7. Овлашћивање привредних субјеката за послове оверавања мерила

Дирекција ће овлашћивати привредне субјекте и друга правна лица за обављање послова оверавања мерила, у складу са Законом о метрологији и Правилником о условима за обављање послова оверавања мерила, начину овлашћивања и вођењу регистра овлашћених тела („Службени гласник РС”, број 2/17) и поднетим захтевима привредних субјеката и других правних лица.

4.8. Стручни испит за послове оверавања мерила

Дирекција ће у 2018. години организовати стручни испит за послове оверавања мерила на основу Правилника о програму, условима и начину полагања стручног испита за обављање послова оверавања мерила („Службени гласник РС“, број 2/17) и Закона о метрологији. Обавези полагања стручног испита за послове оверавања мерила подлежу запослени и друга ангажована лица у одговарајућој области за коју се привредни субјект и друго правно лице овлашћује.

4.9. Развој нових услуга

У току 2018. године, Дирекција ће развијати нове услуге на основу препознатих потреба заинтересованих страна и Републике Србије, а неке од њих су:

- оцењивање усаглашености;

- обезбеђење преноса временског податка путем RTP протокола;
- дистрибуција времена за потребе мерења средње брзине возила у саобраћају;
- континуирана јавна дистрибуција временског податка путем локалне мреже (LAN) у Дирекцији, интернета и веб сајта Дирекције као и сервера са ограниченим приступом;
- испитивање мерила на електричне утицаје и електромагнетну компатибилност (опрема набављена из донације);
- испитивања мерила на вибрације;
- и друге услуге.

4.10. Обуке, семинари, радионице и консултације у организацији Дирекције за заинтересоване стране

У складу са исказаним потребама заинтересованих страна, Дирекција организује обуке, семинаре, радионице и консултације за:

- овлашћена тела за оверавање мерила;
- именована тела за оцењивање усаглашености;
- друге Националне метролошке институције и акредитоване лабораторије у земљи и региону;
- произвођаче и увознике мерила и мерне опреме;
- пакере и увознике претходно упакованих производа;
- мала, средња предузећа и индустрију;
- регулаторна тела (инспекције, министарства и др.);
- и друге заинтересоване стране.

5. УЧЕШЋЕ И ПРИПРЕМА СТРУЧНИХ ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ПРОПИСА

5.1. Транспоноване европских прописа и директива које се односе на метрологију

- Припрема предлога Правилника о резервоарима (транспоноване OIML R71 препоруке).
- Припрема предлога измене и допуне Правилника о мерним системима за компримована гасовита горива за возила (транспоноване OIML R139 препоруке).
- Радно упутство за еталонирање хоризонталних цилиндричних резервоара унутрашњом електро оптичком методом мерења растојања (према ISO 12917-2).
- Радно упутство за еталонирање вертикалних цилиндричних резервоара унутрашњом електро оптичком методом мерења растојања (према ISO 7507-4).
- Учесће у преговарачком тиму за Поглавље 14 – Транспорт, одакле следи обавеза усклађивања српског законодавства са прописима ЕУ у овој области, тј. транспоноване директиве Европске комисије и Савета и распореда за летње рачунање времена: Directive 2000/84/EC of the European Parliament and of the Council and Schedules for the summertime period, published in the communications (2001/C 35/07, 2006/C 61/02, 2011/C 83/06).

- Учешће у преговарачком тиму за поглавље 1 – Слободно кретање робе, одакле следи обавеза усклађивања српског законодавста са прописаима ЕУ у обој области, тј. транспонување директиве Европске комисије по питању MID и NAWI, директива о претходно упакованим производима, мерним боцама и аеросолима.
- Припрема НРАА и финансијских извештаја у складу са активностима у Поглављу 1 – Слободно кретање робе и Поглављу 14 – Транспорт .

5.2. Закони и подзаконски прописи који се односе на метрологију и рачунање времена

У 2018. години планирана је припрема стручних основа и предлога за и/или измену следећих закона:

- Закона о метрологији;
- Закон о рачунању времена

5.3. Прописи који се односе на захтеве за мерила која се користе у законској метрологији на основу националног прописа

У 2018. години планирана је припрема стручних основа и предлога прописа из области метрологије:

- Правилник о резервоарима;
- Правилник о мерилима за одређивање садржаја протеина у житарицама;
- Правилник о влагомерима за зрна житарица и семенке уљарица;
- Правилник о мерилима брзине возила у саобраћају;
- Правилник о мерним блендама.

Може се указати потреба израде и других подзаконских прописа из области метрологије и драгоцених метала, зависно од захтева заинтересованих страна, тренутних потреба и статуса међународних нормативних докумената и европских стандарда који се доводе у везу са прописима из области метрологије и драгоцених метала.

5.4. Давање стручних мишљења и учешће у јавним дискусијама при доношењу прописа

Дирекција ће на захтев заинтересованих лица давати стручна мишљења у вези са питањима из своје надлежности,

Представници Дирекције учествоваће у раду радних група за израду закона и других прописа из надлежности других државних органа и других институција Републике Србије на њихов позив.

6. МЕТРОЛОШКИ НАДЗОР , НАДЗОР НАД РАДОМ ОТ И ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ

Метролошки надзор обухвата надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама који се стављају на тржиште и надзор над мерилима у употреби, као и надзор над правилном употребом законских мерних јединица, и обавља се да би се проверило да ли мерила испуњавају прописане захтеве, односно да ли се користе у складу са Законом о метрологији и прописима из области метрологије. Метролошки надзор обухвата и проверу тачности количина назначених и садржаних у претходно упакованим производима.

Дирекција врши и надзор над стручним радом овлашћених тела.

Метролошки надзор у смислу овог закона врши Дирекција преко лица овлашћених за вршење метролошког надзора, који су организационо распоређени у шест унутрашњих јединица за контролу и надзор и то: одсеци за контролу и надзор Београд, Крушевац и Ниш и групе за контролу и надзор Нови Сад, Зрењанин и Суботица.

Обављаће се и координисани надзори у сарадњи са другим органима и министарствима.

Метролошки надзор вршиће се према усвојеном годишњем Плану метролошких надзора за 2018. годину објављеном на сајту Дирекције, http://www.dmdm.rs/PDF/InterniAkti/Plan_metroloskog_nadzora_DMDM_2018.pdf.

Ванредни метролошки надзори обављаће се по захтеву заинтересованих страна, по службеној дужности и по пријави грађана.

6.1. Надзор над мерилима која су стављена на тржиште, мерилима у употреби у законској метрологији и правилном употребом законских мерних јединица

Дирекција ће у 2018. години вршити надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама која су стављена на тржиште, као и над мерилима која су у употреби према усвојеном годишњем и на основу њега одобреним месечним плановима надзора, као и на основу захтева надлежних органа, заинтересованих страна или по службеној дужности.

Годишњи план надзора, као и месечни извештаји достављају се Координациој комисији за инспекцијски надзор.

6.2. Надзор над радом овлашћених тела за оверавање мерила

Дирекција ће, у 2018. години, вршити надзор над стручним радом овлашћених тела за оверавање мерила кроз следеће врсте надзора:

- надзор над стручним радом овлашћеног тела (провера испуњености услова након овлашћивања), као и други редовни најављени надзори;
- ванредне, ненајављене надзоре у складу са достављеним плановима прегледа и оверавања која достављају овлашћена тела;
- контролне прегледе над мерилима овереним од стране овлашћених тела;

- ванредни надзор над стручним радом овлашћеног тела према писаним приговорима на рад овлашћеног тела или по службеној дужности.

Редовни надзори над радом овлашћених тела обављаће се према годишњем плану и на основу њега донетим месечним плановима надзора, док ће се ненајављени надзори организовати према достављеним плановима прегледа и оверавања мерила овлашћених тела.

6.3. Надзор над претходно упакованим производима који су стављени на тржиште и провера тачности количина назначених и садржаних у претходно упакованим производима

Претходно упаковани производи могу се ставити на тржиште или складиштити са намером стављања на тржиште само када је њихова називна количина означена тачно, јасно и недвосмислено и када је њихова стварна количина у оквиру дозвољеног одступања од означене називне количине.

Применом Правилника о претходно упакованим производима у 2018. години вршиће се:

- поступак утврђивања испуњености прописаних метролошких захтева за знак усаглашености;
- надзор над пакерима и увозницима претходно упакованих производа;
- ванредно испитивање усаглашености претходно упакованих производа;

Дирекција ће, преко лица овлашћених за вршење метролошког надзора, наставити са испитивањем и надзором над претходно упакованим производима код пакера (произвођачи, увозници, дистрибутери) у смислу контролисања стварне количине претходно упакованог производа у односу на декларисану називну количину производа, контролисање натписа и ознака, а према Правилнику о претходно упакованим производима („Службени Гласник РС”, број 43/2013 и 16/2016).

6.4. Сарадња са надлежним инспекцијским и другим органима

У 2018. години планира се наставак сарадње са надлежним инспекцијским и другим органима, у делу спровођења метролошког надзора, са тржишном и пореском инспекцијом, као и са јавним комуналним предузећима (ЈКП) у чијој надлежности су комунална мерила и пијачни простори, као и са другим органима у циљу спровођења законске метролошке контроле.

7. КОНТРОЛА ПРЕДМЕТА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

7.1. Закони и подзаконски прописи који се односе контролу предмета од драгоцених метала

Планирана је припрема стручних основа и предлога за :

- Закон о изменама и допунама Закона о контроли предмета од драгоцених метала

7.2. Контрола предмета од драгоцених метала и квантитативне анализе

У складу са Законом о контроли предмета од драгоцених метала, Дирекција ће у 2018. години, по поднетим захтевима, обављати следеће послове:

- испитивање и жигосање предмета од драгоцених метала;
- квантитативне хемијске анализе злата;
- квантитативне хемијске анализе сребра;
- квантитативне хемијске анализе платине и паладијумима;
- XRF анализе драгоцених метала и њихових легура, као и предмета од драгоцених метала.

7.2. Утврђивање испуњености услова за доделу знака произвођача предмета од драгоцених метала

По поднетим захтевима обављаће се утврђивање испуњености услова за доношење решења о знаку произвођача и решења о знаку увозника, односно заступника, као и утврђивање услова које морају испуњавати радне просторије и опрема за жигосање предмета од драгоцених метала у пословним просторијама произвођача или увозника, односно заступника.

7.3. Надзор над предметима од драгоцених метала који су стављени на тржиште

Дирекција ће преко лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала, у складу са Законом о контроли предмета од драгоцених метала ("Службени гласник РС" 36/2011 и 15/2016) у 2018. години, вршити надзор над:

- Предметима који су стављени на тржиште или држе припремљени ради стављења на тржиште у смислу испуњавања прописаних захтева као и испуњености захтева из члана 31. и 32. овог Закона код произвођача увозника односно заступника и других привредног субјекта
- Привредним субјектима који обављају откуп предмета од драгоцених метала
- Одржавање прописаних услова у погледу опреме и радних просторија код произвођача, увозника односно заступника предмета којима је издато решење о знаку произвођача, увозника, односно заступника

Такође, Дирекција ће вршити надзор над предметима од драгоцених метала који су стављени на тржиште или се држе припремљени ради стављења на тржиште према месечним плановима надзора, као и на основу пријава грађана, надлежних органа и других заинтересованих лица.

7.4. Надзор над привредним субјектима који обављају откуп предмета од драгоцених метала

Дирекција ће, преко лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала, у 2018. години, вршити надзор над привредним субјектима који обављају откуп предмета од драгоцених метала, а у складу са Законом о контроли предмета од драгоцених метала сматарају се произвођачима, као и надзор над привредним субјектима који врше откуп употребљиваних предмета од драгоцених метала, а не сматрају се произвођачима предмета од драгоцених метала у смислу Закона о контроли предмета од драгоцених метала на основу месечних планова надзора, пријава грађана, надлежних органа и других заинтересованих лица.

7.5. Надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала

Дирекција ће, преко лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала, у 2018. години, вршити надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала по месечним плановима надзора.

8. МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ

8.1. BIPM – Међународни биро за тегове и мере

Дирекција, као Национални метролошки институт (NMI) Србије и потписник CIPM MPA, за одређене могућности еталонирања и мерења (СМС) које се налазе у BIPM (Bureau International des Poids et Mesures – Међународни биро за тегове и мере) бази података KCDB, еталонирањем обезбеђује следивост до међународних еталона SI јединица за све кориснике у Републици Србији (привреда, индустрија, лабораторије за еталонирање, тела за оцењивање усаглашености и др.).

- Учесће на састанцима и обукама TAI лабораторија, у организацији BIPM.
- Праћење, одржавање и унапређење објављених могућности мерења и еталонирања – СМС у BIPM
- Присуствовање састанцима у организацији BIPM.
- Сарадња са Одељењем за време BIPM за годишњи извештај, слање прилога за BIPM Annual Report on Time Activities
- Сарадња са Одељењем за време BIPM на пословима реконфигурације националног еталона за време и фреквенцију.
- Учесће на обукама у организацији BIPM.
- Учесће у остваривању светске скале времена UTC, у циљу унапређења светске скале времена.
- Припрема и достављање месечног clock фајла BIPM.
- Рад у вези неопходних информација за објављивање билтена IERS Bulletin C.
- Сарадња са имнованим носиоцима за потребе BIPM

8.2. OIML – Међународна организација за законску метрологију

Међународна организација за законску метрологију (у даљем тексту: OIML) првенствено има за циљ да одреди опште принципе законске метрологије, установи смернице и упутства за израду закона и законских прописа којим се регулише употреба мерила, да дефинише карактеристике и захтеве које морају да испуне мерила која се користе у државама чланицама у области законске метрологије.

Представници Дирекције ће, као представници Републике Србије, у 2018. години учествовати у раду органа OIML (Конференција, CIML, техничких комитета и поткомитета), са правом гласа приликом доношења одлука и докумената из надлежности ових органа.

Педесет трећи састанак Међународног комитета за законску метрологију у Хамбургу, Савезна Република Немачка, октобар 2018. године.

8.3. EURAMET – Европско удружење националних метролошких института

Европско удружење националних метролошких института (European Association of National Metrology Institutes - EURAMET e.V.) је европска регионална метролошка организација, основана са циљем да координира сарадњу националних метролошких института у Европи у областима истраживања у метрологији, следивости мерења до јединица SI, међународног признавања националних еталона и могућности еталонирања и мерења (СМС) својих чланова. Поред ових задатака, EURAMET је надлежан за вођење и извршавање Европског метролошког истраживачког програма (EMRP).

- Састанак Техничког комитета EURAMET TC–L, октобар 2018., Париз, Француска.
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC–AUV, мај 2018., Тедингтон, В. Британија.
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC – IR – 2018, 7-9, фебруар 2018., Беч, Аустрија.
- Састанак Техничког комитета за фотометрију и радиометрију EURAMET TC-PR, јануар 2018., Братислава, Словачка Република.
- Састанак техничког комитета за метрологију у хемији EURAMET TC-МС, фебруар 2018., Беч, Република Аустрија.
- Састанак директора националних метролошких института о координацији у европској метрологији, фебруар 2018., Берлин, Савезна Република Немачка.
- Састанак Техничког комитета за интердисциплинарну метрологију EURAMET TC-IM, април 2018., Сарајево, Босна и Херцеговина.
- Састанак техничког комитета за квалитет EURAMET TC-Q, април 2018., Париз, Француска Република.
- Састанак Техничког комитета за масу и сродне величине EURAMET TC-M, април 2018. Даблин, Република Ирска.
- Састанак Техничког комитета за термометрију EURAMET TC-T, април 2018., Борас, Краљевина Шведска.
- Дванаеста генерална скупштина EURAMET, мај 2018., Букурешт, Румунија.
- Састанак директора предаставника метролошких институција, септембар 2018., Торино, Италијанска Република.

- Састанак Техничког комитета EURAMET TC – F, мај 2018., IPQ, Португалска Република.
- Састанак Техничког комитета за време и фреквенцију (EURAMET TC-TF), март 2018., Лисабон, Португалска Република.
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC – EM – 2018, септембар 2018., Дубровник, Хрватска.
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-EM/SC PE, јул 2018., Париз, Република Француска.

Представници Дирекције учествоваће и на другим састанцима EURAMET у складу са препознатим потребама и финансијским планом.

8.4. WELMEC – Европска сарадња у законској метрологији

Европска сарадња у законској метрологији (у даљем тексту: WELMEC) омогућује ефикасно транспонување европских директива у национално законодавство, као и преузимање истих обавеза које имају све државе чланице ЕУ, на начин који је у потпуности хармонизован са законодавством ЕУ.

Представници Дирекције ће, као представници Републике Србије, у 2018. години учествовати у раду органа, као и у раду радних група WELMEC.

- Учешће у раду Радне групе за таксиметре WELMEC WG 12, април 2018, Додрехт, Холандија.
- Састанак Комитета Европске сарадње у законској метрологији, април 2018., Сарајево, Босна и Херцеговина.
- Учешће у раду Радне групе за мерне системе за непрекидно и динамичко мерење количине течности које нису вода WELMEC WG 10.

Представници Дирекције учествоваће и на другим састанцима WELMEC, нарочито у раду WG, у складу са препознатим потребама и финансијским планом.

8.5. EURACHEM – Мрежа организација у Европи с циљем успостављања система међународне следивости хемијских мерења

EURACHEM је мрежа организација у Европи, која је основана са циљем успостављања међународне следивости хемијских мерења и у којој је Дирекција активни члан. EURACHEM пружа најбољу праксу у аналитичком мерењу објављујући смернице и водиче својих стручних радних група.

Представници Дирекције учествоваће у раду органа и радних група зависно од активности EURACHEM.

8.6. IAAO – Међународно удружење служби за анализу и HALLMARKING CONVENTION – Конвенција о контроли и означавању предмета од драгоцених метала

Конвенција о контроли и означавању предмета од драгоцених метала (у даљем тексту Конвенција), позната и као „Hallmarking Convention”, „Конвенција о драгоценим металима” или „Бечка конвенција”, је међународни уговор између држава уговорница, који има за циљ да олакша прекогранични промет предмета од драгоцених метала, али и да обезбеди фер трговину и заштиту потрошача.

Међународно удружење служби за анализу (у даљем тексту: IAAO) омогућује сарадњу која се односи на размену техничких информација и усаглашавање поступака испитивања и жигосања предмета од драгоцених метала. IAAO блиско сарађује са Конвенцијом. Заједно са IAAO, Конвенција организује међулабораторијска кружна поређења резултата хемијских анализа драгоцених метала (*Round Robin*).

Дирекција ће редовно учествовати у поменутих међулабораторијским кружним поређењима као и у раду Сталног комитета Конвенције и IAAO.

8. САРАДЊА СА НАЦИОНАЛНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Дирекција у циљу спровођења послове из своје надлежности сарађује са:

- националним организацијама са којима има потписане споразуме о техничкој сарадњи, нпр. АТС, ИСС, Министарство одбране, Агенција за лекове, и др.;
- Привредном комором Србије - Групација за метрологију;
- АТС – Савет за акредитацију у својству члана Савета за акредитацију у име Дирекције, водећи оцењивач и технички оцењивачи у оцењивачким тимовима, учешће у раду секторских комитета и комитета за лабораторије;
- ИСС – рад у комисијама за стандарде – давање мишљења укључујући и превод на српски језик, усвајање српских стандарда, повлачење српских стандарда и друго;
- правосудним органима у вези давања стручних мишљења из области метрологије судовима и странкама у поступцима пред судовима;
- пореском и тржишном инспекцијом;
- овлашћеним и именованим телима;
- ТОЦ у вези пружања техничке подршке и међусобног поређења у области мерења стабилности фреквенције;
- МУП и ЈП Путеви Србије на Пројекту реализације мерења средње брзине на аутопутевима Србије;
- ЈП Емисиона техника на реализацији пројекта дистрибуције времена путем RDS-а;
- институтима и факултетима;
- образовним установама на ширењу значаја метрологије и SI јединица;
- Друштвом метролога у Србији и Удружењем тела за оцену усаглашености;
- надлежним министарствима у оквирима PG1 и PG14 у оквирима приступања ЕУ;
- Музејем науке и технике;
- Министарством финансија, Управом за трезор, Министарством привреде и другим органима државне управе;
- Управом за заједничке послове републичких органа;
- и са другим институцијама.

10. СИСТЕМИ МЕНАЏМЕНТА И АКРЕДИТАЦИЈА У ДИРЕКЦИЈИ

10.1. Одржавање и унапређење интегрисаног система менаџмента, система у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025, SRPS ISO/IEC 17065

- Одржавање сертификованог интегрисаног система менаџмента (систем менаџмента квалитетом, систем менаџмента животном средином и систем управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду) и потпуно усклађивање рада са новим верзијама стандарда SRPS ISO 9001:2015 и SRPS ISO 14001:2015.
- Наставак имплементације са системом менаџмента безбедношћу информација према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 27001 и интеграција у систем менаџмента.
- Одржавање акредитације Дирекције у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2006 и SRPS EN ISO/IEC 17065:2016 кроз надзорне посете и одржавање, ажурирање и унапређење документације интегрисаног система менаџмента, система у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2006 и SRPS EN ISO/IEC 17065:2016.
- Планирање и делимична имплементација стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017.
- Планирање, организовање и спровођење интерних провера интегрисаног система менаџмента и система менаџмента у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2006, SRPS EN ISO/IEC 17065:2016, у складу са годишњим програмом интерних провера.
- Преиспитивање од стране руководства у складу са имплементираним стандардима
- Праћење ефикасности интегрисаног система менаџмента и имплементираних препорука.
- Праћење нивоа задовољства корисника.
- Реализација обука у складу са Планом обука.
- Израда годишњег извештаја за 2017. годину о стању система квалитета и могућности мерења и еталонирања Дирекције, у складу са SRPS ISO/IEC 17025 за потребе EURAMET, Техничког комитета за квалитет, TC-Q.
- Израда годишњег извештаја за 2017. годину о раду Дирекције.

10.2. Одржавање и промене постојећег обима сертификације и обима акредитације система менаџмента

- Одржавање постојећег обима сертификације интегрисаног система менаџмента проширење подручја примене сертификације на послове ванредног прегледа мерила у употреби и овлашћивања привредних субјеката за обављање послова оверавања мерила, приликом предстојеће ресертификације.
- Одржавање постојећег обима акредитације Дирекције из 2017. године и проширење обима акредитације за послове еталонирања мерила притиска, према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025.
- Одржавање акредитације система менаџмента сертификационог тела Дирекције, успостављеног у складу са стандардом SRPS EN ISO/IEC 17065:2016

У току 2018. године, у складу са одлукама и финансијским планом преиспитиваће се потребе за акредитацијом према стандардима који су релевантни за рад Дирекције.

11. УНАПРЕЂЕЊЕ КАДРОВСКИХ РЕСУРСА, ОБУКЕ, СТРУЧНА УСАВРШАВАЊА, УЧЕШЋЕ НА СТРУЧНИМ СКУПОВИМА

11.1. Учесће на обукама из области метрологије, оцењивања усаглашености, квалитета и система менаџмента, акредитације, стандардизације и др.

У складу са годишњим планом обука и потребама за унапређењем кадровских капацитета, запослени Дирекције ће учествовати на обукама у организацији EURAMET, WELMEC, и другим организацијама, као и интерним обукама, а нарочито:

- обуке за запослене који раде на пословима метролошког надзора као и на пословима оверавања мерила и прве верификације за појединачне врсте мерила која подлежу законској контроли;
- обука запослених за коришћење софтвера за законску контролу мерила;
- екстерне обуке у оквиру пројекта IPA 2017;
- екстерне обуке у оквиру пројекта QI SIDA за западни Балкан;
- екстерне обуке у оквиру EURAMET BoD активности;
- екстерне обуке у оквиру Службе за управљање кадровима; Екстерне обуке у оквиру организације новог РТВ пројекта;
- обуке из области буџетског рачуноводства, јавних набавки и друге стручне обуке;
- и друге обуке.

11.2. Учесће на скуповима и конгресима

Представници Дирекције ће учествовати на стручним скуповима из области метрологије, квалитета и система менаџмента, акредитације у Републици Србији Конгрес метролога, JUSK, Недеља квалитета- FQCE, Регионална конференција о законској метрологији, скуповима у организацији других министарстава и невладиних организација, и другим домаћим скуповима и конгресима.

У складу са финансијским плановима и развојним активностима, представници Дирекције учествоваће и на међународним скуповима и конгресима (ИМЕКО 2018 и друго).

12. ПРАВНИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ

12.1. Припрема прописа

У 2018. години у складу са планом рада Владе, планира се припрема предлога законске регулативе из области метрологије и то:

- Закон о метрологији;
- Закон о изменама и допунама Закона о контроли предмета од драгоцених метала;

- Закон о рачунању времена;
- Правилник о резервоарима;
- Правилник о мерилима за одређивање садржаја протеина у житарицама;
- Правилник о влагомерима за зрна житарица и семенке уљарица;
- Правилник о мерилима брзине возила у саобраћају;
- Правилник о мерним блендама
- и други правилници.

12.2. Сарадња са правосудним органима

Подношење захтева за покретање прекршајних поступака на основу записника сачињених од стране лица овлашћених за вршење надзора, припрема дописа по налогу судова, а поводом поднетих захтева, изјављивање жалби на решења у прекршајном поступку.

12.3. Кадровски послови

- Припрема Акта о унутрашњем уређењу и систематизацији послова у Дирекцији, израда коначних описа радних места и израда решења о распоређивању;
- припрема Нацрта кадровског плана за 2019. годину;
- организовање поступка оцењивања за 2017. годину на основу Уредбе о оцењивању, пружање помоћи оцењивачима у припреми извештаја о оцењивању, израда решења о оцењивању државних службеника и анализа резултата поступка оцењивања за 2017. годину,
- припрема података о часовима рада за исплату плата за све запослене, припрема Плана коришћења годишњих одмора за 2018. годину, припрема решења за годишње одморе, израда уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима, израда решења о додатном оптерећењу, прековременом раду, административни послови у вези са заснивањем и престанком радног односа; израда потврда из радног односа, оверавање здравствених књижица, месечно достављање извештаја Служби за управљање кадровима о променама у броју запослених у Дирекцији; достављање података Фонду за пензијско-инвалидско осигурање за бивше запослене у Дирекцији, а који се односе на радне сате или износ зараде; ажурирање база; послови писарнице: пријем поште, завођење у деловодник и уписник, архивирање, курирски послови;
- расписивање и спровођење конкурса за попуну радних места, у зависности од потребе;
- солидарна помоћ - организовање рада Комисије за солидарну помоћ, разматрање захтева, припрема извештаја комисије и припрема решења о исплати солидарне помоћи, по поднетим захтевима.

12.4. Управни поступак

- Решавање по захтевима за овлашћивање за обављање послова оверавања мерила, по захтевима за обнављање овлашћивања, као и по захтевима за измену овлашћивања;
- обрада пристиглих жалби, решавање по жалби у првом степену када за то постоје услови и достављање изјашњења другостепеном органу када не постоје услови да се по жалби реши у првом степену;
- припрема решења о укидању знака произвођача када се за то стекну услови;
- пружање помоћи извршиоцима у изради аката у управном поступку.

13. ИНФОРМАТИЧКИ , ИЗДАВАЧКИ ПОСЛОВИ, ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ

13.1. Информатички послови

- Одржавање и унапређење функционисања и безбедности Информационо комуникационог система (у даљем тексту: ИКТ система), редовна превенција и спречавање инцидената;
- одржавање рачунарске опреме;
- интерна провера безбедности ИКТ система Дирекције.

13.2. Јавност рада

- Припремање и објављивање материјала, вести и информација на сајту Дирекције www.dmdm.gov.rs и профилима на друштвеним мрежама, Фејсбук, Линкедин и Твитер.
- ажурирање и објављивање Информатора о раду Дирекције;
- припрема обавештења по захтевима за информације од јавног значаја;
- администрација електронске поште office@dmdm.rs.

13.3. Издавачки послови

- Припрема и издавање Гласника Дирекције и њихова дистрибуција овлашћеним телима.
- Припрема и издавање публикације Извештај о раду Дирекције за 2015 – 2017 годину.

13.4. Промоција метрологије

- Спровођење кампање „Ревизија SI јединица“ (промотивни материјали, организовање стручних скупова, друштвене мреже...).
- Припрема, штампа и дистрибуција промотивних материјала.
- Организација обележавања Светског дана метрологије и других стручних скупова.
- Организација посета студената и ученика Дирекцији и других заинтересованих страна.

14. ФИНАНСИЈСКИ И СТРУЧНО ОПЕРАТИВНИ ПОСЛОВИ

14.1 Финансијски послови

- Праћење прописа из области буџетског рачуноводства, рада, платног промета, пореског поступка и администрације, пензијско-инвалидског, здравственог и осигурања за случај незапослености и других прописа из домена финансијских послова.
- Израда Плана извршења буџета за 2018. годину и других периодичних извештаја о извршењу буџета 2018 (Образац 5).
- Израда Предлога финансијског плана за 2019. годину са пројекцијом на 2020. и 2021. годину.
- Израда Извештаја о структури и вредности непокретне имовине у својини Републике Србије на дан 31.12.2017. године (образац СВИ 1) и Извештаја о структури и вредности

покретне имовине Републике Србије на дан 31.12.2017. године (образац СВИ 2) и достављање Дирекцији за имовину Републике Србије.

- Израда извештаја о стању обавеза и потраживања на дан 31.12.2017. године; израда других периодичних Извештаја о стању доспелих, а неизмирених обавеза (доцњи).
- Израда Приоритених области финансирања за период 2019 - 2021. године.
- Израда завршног рачуна за 2017. годину.
- Обрачун и исплата зарада и других накнада; обрачун накнада по основу уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима; обрачун и исплата трошкова превоза за долазак на посао и одлазак са посла, трошкова службеног путовања у земљи, трошкова службеног путовања у иностранство и др., као и извештавање Управи за трезор о износима исплаћеним на име свих примања за запослена, изабрана, постављена и ангажована лица, кроз WEB апликацију „Регистар запослених.
- Подношење појединачне пореске пријаве о обрачунатим и плаћеним порезима и доприносима (ППП ПД); израда појединачне пореске пријаве за порез по одбитку (образац ППП) и издавање потврде о плаћеном порезу по одбитку најкасније до 31. јануара 2018. године (образац ППП ПО).
- Достављање Фонду ПИО, уз сваку исплату уговора о делу, попуњен прописан образац М-УН, који служи као М-4 за запослене за упис стажа; израда и достављање у Фонд ПИО М4 образаца за претходну годину за све ангажоване по основу уговора о привременим и повременим пословима.
- Провера кроз Централни регистар фактура да ли су фактуре исправно регистроване; обављање контроле и припреме документације за плаћање, као и плаћање обавеза према добављачима; евидентирање свих плаћања кроз финансијско-књиговодствени програм Дирекције, а затим преношење података у програм ФМИС.
- Књижење трансакција; усаглашавање података главне књиге Трезора са помоћном књигом Дирекције.
- Послови у вези плаћања чланарина међународним, европским и међувладиним организацијама.
- Израда месечних финансијских планова у програму Управе за трезор „ИСИБ“.
- Праћење стања средстава на апропријацијама и квотама, израда предлога и захтева за преусмерење средстава на апропријацијама и квотама.
- Ажурирање базе података на финансијско-књиговодственом програму и свих информација у вези финансијских података.
- Ванбилансно евидентирање прихода и њихово повезивање са одговарајућим налозима за уплату насталих по основу уредби о висини и начину плаћања накнада.
- Праћење пристиглих средстава у буџет; препознавање погрешних уплата прихода од стране корисника услуга Дирекције и преусмеравање прихода на исправан подрачун.
- Израда и достављање Републичком заводу за статистику обрасца РАД 1 – Месечни извештај о запосленима и о зарадама запослених; израда и достављање Републичком заводу за статистику обрасца ИНВ 01 – Годишњи извештао о инвестицијама у основне фондове.
- Припрема документације потребне за организацију и извршење пописа имовине и обавеза на дан 31.12.2018. године.
- Израда обрасца ПФЕ – Образац стандардне методологије за процену финансијских ефеката (по потреби).

14.2. Стручно опертивни послови

- Праћење прописа из области јавних набавки, имовине, безбедности и здравља на раду и противпожарне заштите и других регулатива из домена стручно оперативних послова.
- Вођење посебне евиденције непокретности у јавној својини и унос у апликативни софтвер Републичке дирекције за имовину, као и на законским прописаним обрасцима са стањем на дан 31.12.2018. године са Извештајем.
- Достављање Пореских пријава за порез на имовину за 2018. годину за све непокретности које поседује Дирекција.
- Спровођење годишњег пописа основних средстава и ситног инвентара са стањем на дан 31.децембар 2018. године укључујући и све активности и документе које претходе попису.
- Израда Плана јавних набавки за 2018. годину, као и све активности за спровођење поступка јавних набавки до доношења решења о задужењу и књижењу, укључујући и квартално извештавање Управи за јавне набавке о њиховом спровођењу.
- Припремање документације и предлога уговора у којима је Дирекција препозната као једна од уговорених страна.
- Организација одржавања мерне и друге помоћне опреме, а посебно у вези слања и враћања опреме у иностранство преко привременог извоза/увоза, укључујући и припрему документације за издавање АТА карнета.
- Организација одржавања зграда, лабораторијског и другог простора, прибављање потребних сагласности и друге документације у вези имовинско правних послова од Дирекције за имовину и Управе за заједничке послове и друге активности.
- Спровођење свих активности у вези обезбеђења жигова за овлашћена тела.
- Организација одржавања службених возила и обезбеђење других докумената које прате возила, као и извештавање о месечном утрошку горива Генералном секретаријату Владе.
- Старање о систему за евиденцију присутности запослених.
- Старање о увођењу и спровођењу свих активности и предузетих мера у вези безбедности и здравља на раду, противпожарне заштите, употребе заштитних средстава, управљање отпадом и друге активности, у складу са законским оквирима, а посебно од стране надлежних инспекцијских органа, као и пријаве повреда на раду Министарству унутрашњих послова, Управи за ванредне ситуације и Здравственом фонду.

У Београду,
27.3.2018.године

В.Д. ДИРЕКТОРА

Чедомир Белић